

İNSANLIĞI YAŞATMAK İÇİN GELİN BİRLİK OLALIM!*

İslâm dini ve İslâm ümmeti bugün, tarihinin en zor süreçlerinden birini yaşamaktadır. Ümmetin ocağına ateşler düşmüş, fitne ve tefrika ateşi İslâm coğrafyasını her taraftan kuşatmıştır. Öyle ki Irak'ta, Suriye'de, Libya'da, Yemen'de, Nijerya'da ve İslam coğrafyasının diğer köşelerinde çatışmalar, Allahüekber nidalarıyla intihar saldırıları, masum kız çocuklarını kaçırmalar, camileri bombalamalar, tarihi mekânları tahrip etmeler, şiddet, vahşet ve dehşet durmaksızın devam etmektedir. Müslümanların kanı dökülmekte, masum canlar heder olmakta, İslâm kültür ve medeniyeti talan edilmekte, Müslümanların izzet ve onuru tarihte hiç olmadığı kadar bizzat birbirlerinin eliyle yok edilmektedir. Milyonlarca insan yerinden, yurdundan, evinden, barkından ve hayatından olmakta; yaşanan kaos ortamı bütün dünyada İslâm ve Müslüman algısını tahrip etmektedir. Ne yazık ki Müslümanların başı hüznle öne eğilmekte, İslam dininin temsilcileri korku, dışlanma ve şiddet tehdidi altında hayat mücadelesi vermektedir. Diğer taraftan dünyanın batı yakasında İslamofobiyi tırmandırmak isteyen endüstri, İslâm dünyasındaki çatışmaları ve yaşanan kargaşa ortamını gerekçe gösterip Müslümanlar aleyhine acımasızca bir propaganda sürdürmektedir. Bu müşerref dini, korku dini olarak lanse etmekte, Müslümanlar arasındaki fitne ve tefrika ateşini körüklemektedir. Ne yazık ki bugün İslâm'ın cahil müntesiplerinin, her türlü iman, akıl ve hikmetten uzak terör şebekelerinin, Sevgili Peygamberimizin (sas) mübarek ismini sözde bayraklarına nakşederek Din-i mübin-i İslâm'a verdiği zarar, azılı düşmanların verdiği zararın fersah fersah ötesine geçmiş bulunmaktadır.

Tüm bu hadiseleri, yaşanan acıları, tefrika ve adavetin sebeplerini sadece dış mihraklarda, İslâm muhaliflerinde, şer güçlerde, emperyalistlerde, siyonistlerde aramak en kolay yoldur. Zira sorunların bir de iç dokuyu, imanî ve ahlakî dinamikleri, yani Müslümanları ilgilendiren boyutları vardır. Şu husus iyi bilinmelidir ki İslâm topraklarını kan gölüne çeviren çatışmaların dinin aslından ya da mezhep farklılıklarından kaynaklandığı söylenemez. Bu vahşetin köklerini asr-ı saadette, Hz. Peygamberin (sas) hadislerinde, Hz. Osman'ın katliyle başlayan fitne döneminin akabinde yaşanan mezhep ihtilaflarında aramak da beyhudedir. Zira bütün bunlar, modern zamanların işgal ve sömürgelerinden sonra istibdatların gölgesinde, yoksulluk, cehalet ve esaret altında yetişen yaralı bilinçlerin; kin, öfke, ihtiras ve intikam yüklü ölümcül kimliklerin ürünüdür.

Bilinmelidir ki mezhepler, İslâm dininin anlaşılmasındaki farklı fikir ve kanaatleri temsil eden, zamanla oluşmuş beşeri mekteplerdir. Hepsinin amacı Allah'a varan istikameti belirlemektir. Her biri ana yola varan tali yol mesabesindedir. Mezhebi dinle aynileştirmek ya da mezhep mensubiyetini, İslâm aidiyetinin üstünde görmek; mezhebe dayalı ayrıştırma, ötekileştirme ve çatışmalar, taassup ve cehaletin bir yansımasıdır. Mezheplerin dinin önüne geçtiği hallerde en çok zarar gören bizzat dinin kendisi olmuştur.

Mezhebi farklılıklar, İslâm kültür ve medeniyetinin birer zenginliğidir. Önemli olan her zaman vahdetin muhafaza edilmesidir. Mezhebi, meşrebi, anlayışı ne olursa olsun diğerinin mezhebini, meşrebini, anlayışını batıl olmakla itham eden ve kardeşini küfür ile suçlayan bir zihniyet asla iflah olmaz. Unutmayalım ki; hiçbir kimse bir başkasını, İslâm'ı kendisininin

anladığı gibi algılayıp yaşamadığından ötürü tekfir edemez. Müslüman bir başka Müslümanı müşrik görerek onunla savaş halinde olamaz. Böyle bir çatışma İslam'ın en ulvi kavramlarından olan cihat ile beraber anılamaz. Mezhebine, fikrine ve anlayışına uymayanı tekfir ederek onu öldürmeyi, hiç kimse cihat olarak tarif edemez. Cihat; terörün, vahşetin ve öldürmenin değil; diriltici bir gayretin, hayat veren bir mücadelenin adıdır. Bugün, Müslümanların topyekûn başvuracağı en büyük cihat; cehalete, taassuba, ırkçılığa, fitne ve tefrikaya karşı yapacakları cihattır.

Bugün yapılması gereken, tarihten alacağımız ders ve ibretle istikametimizi belirlemektir. Bilindiği gibi Müslümanlar, sekiz asırdır Batı'yı aydınlatan Endülüs İslâm medeniyetini, Doğu'yu aydınlatan Maveraünnehir İslâm Medeniyetini, Afrika'yı imar eden İslâm medeniyetini kaybettiler. Şimdi de Şam-ı Şerif'te, selam yurdu Bağdat'ta, hikmet beldesi Sana'da İslâm medeniyetleri yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bugün, Müslümanların bigâne kalamayacağı tek bir meselesi vardır: O da akan kanı durdurmak, Müslümanları birbirine düşüren karşıya getiren komplolara karşı durmak, içimizden ve dışımızdan beslenen her türlü dâhili ve harici fitne uzantılarıyla mücadele etmek ve ümmeti halasa çıkarmaktır. Unutulmamalıdır ki selam ve eman yurtlarını tarihte sahip oldukları huzura kavuşturmanın, dünyada barış ve adaleti temin etmenin yolu, Müslümanların tevhid ve vahdette, rahmet ve merhamette buluşması ve İslâm coğrafyasında güven ve barış ortamını tesis etmelerinden geçmektedir.

Bugün Müslümanların her zamankinden daha çok tevhid ve vahdete ihtiyacı vardır. Zira Yüce Rabbimiz Müslümanları Enbiya Suresi 92. ayette tek bir ümmet olarak ifade etmiş olmasına rağmen ne yazık ki Müslümanlar, tefrika hastalığına kapıldığı için Rum Suresi 32. ayetin muhtevasına girmeye başlamışlardır. Bu sebeple bugün Müslümanların tevhid inancına dayalı vahdeti gerçekleştirme yolunda gayret sarf etmeleri bir zorunluluktur.

Tevhid, İslâm'ın en temel ilkesi, Kur'an ve Sünnetin ruhu, bütün peygamberlerin gönderiliş gayesidir. İslâm'ın tevhid dini oluşu, onu diğer din ve inançlardan ayıran en bariz vasfıdır. Tevhid ilkesinden üç temel esas ortaya çıkar: Selam, eman ve vahdet yani barış, güven ve birlik. İslâm-selâm ilişkisi, iman-eman ilişkisi ve tevhid-vahdet ilişkisi doğru kurulamadan bir toplumun İslâm toplumu olması mümkün değildir.

İslâm, öncelikle insanların zihin ve gönül dünyalarına Allah'ın birliği ve eşsizliği inancını yerleştirerek, şirk başta olmak üzere onları bölünmüşlük ve parçalanmışlığa sevk eden ve saptıran her türlü yanlış inanç, düşünce ve ideolojiden arındırır. Tevhid inancı, insanların kalplerine ve akıllarına sadece Allah'ın birliği ve eşsizliği inanç ve düşüncesini yerleştirmekle kalmaz, aynı zamanda kâinatın tüm farklılık ve çeşitliliğine rağmen mükemmel bir uyum içinde bir ve bütün olarak nasıl var edildiğine ve işleyişine dikkatleri çeker. Dolayısıyla tevhid inancı, en az birlik kavramı kadar çokluk ve farklılık kavramlarını da esas almayı gerektirir. Bu anlayış, irfan geleneğimizde "kesrette vahdet, vahdette kesret" şeklinde ifadesini bulmuştur. Tevhid, sadece bir inanç ve düşünce sistemi değil, aynı zamanda bir hayat tarzı ve yaşama biçimidir. Tevhid inancının toplumsal hayattaki karşılığı vahdettir. Vahdet şuurunu toplumsal hayatta gerçekleştirmenin yolu da sosyal adalet ve ahlâk bilincinin fertlere yerleşmesinden geçmektedir.

Vahdet; kardeşlik, dostluk, sevgi, yardımlaşma ve dayanışmadır. Birlikte yaşama, paylaşma, ortak değerlere sahip olma ve ortak ideallere yönelmedir. Tevhidin sancağı altında toplanma, Allah'ın dini yolunda her türlü dünyevi menfaati bir kenara bırakmadır. İslâm dünyasında yaşanan acıları ortak, dertleri ortak ve duaları ortak kılmaktır. Müslüman kanının dökülmesini önlemekten daha değerli bir stratejinin, Müslümanların parçalara ayrılmasını engellemekten daha önemli bir siyasetin olmadığını bilmektir. İslâm ümmetinin inşa ettiği mümtaz medeniyetlerin, bu medeniyetlerin ortaya koyduğu büyük tecrübelerin farkında olmaktır. Unutulmamalıdır ki yeryüzündeki bütün muhtaçlara, bütün mazlumlara, bütün insanlığa huzur ve saadet getirecek yegâne nizam İslâm'dadır, imandadır, İslâm'ın tevhid ve vahdet anlayışındadır. Ancak bunun için bizzat Müslümanların tevhid ve vahdeti iyi ve doğru bir şekilde kavraması gerekmektedir. Şüphesiz ki Allah'ın dini iki kelime, kelime-i tevhid ve vahdet-i kelime yani Allah'ın birliği ve ümmetin birliği üzerine kurulmuştur. Müslümanların bugün küfrün karşısında tek ses, hainin karşısında tek yürek, zalimin karşısında yekvücut olabilmesi, her şeyden önce mezhebini, meşrebini, ırkını, dilini, coğrafyasını ve ideolojisini değil, İslâm'ın tevhid ve vahdet anlayışını esas almasıyla mümkün olabilecektir. Birliğe, dirliğe ve huzura giden yol da; dostu düşmanı tanımanın yolu da; emperyalistleri değil, ümmetin yüzünü güldürmenin yolu da buradan geçmektedir.

Müslümanların vahdetini, uhuvvetini ve maslahatını ön planda tutmak ve bu uğurda her türlü riski alarak hakkı, hakikati, adaleti ve ahlakı savunmak İslâm dünyasındaki bütün âlimlerin, münevverlerin ve entelektüellerin en başta gelen vazifesidir.

*Diyanet Aylık Dergi, sayı 304